

Zaterdag

den 8 Julij.

FRANKFORT, den 4den Julij.

De tweede kamer van de Staten-vergadering des koninkrijks Hanover heeft den 29sten Junij behandeld een ontwerp van wet, betrekkelijk de beperking van de neringen en bedrijven der Joden. De stemming over den aan hen te vergunnen kleinhandel was zoo twijfelachtig, dat zij driemaal moest herhaald worden. Eindelijk werd hij met 34 tegen 33 stemmen den Joden onttrokken. Omtrent het winkeliers-bedrijf waren 34 tegen 32 stemmen voor het verbod. De handel in laken werd hun met 49 tegen 18 stemmen toegestaan. Het houden van apotheken werd hun door de meerderheid tegen 20 stemmen onttrokken. Het bedrijf van logementhouder, kok en tapper zal, volgens het besluit der meerderheid, aan de Joden mede niet vergund zijn; slechts 11 stemmen verklaarden zich tegen dit besluit. Van het brandewijnstoken werden zij mede nitgesloten, ondanks de tegenspraak van 28 stemmen; doch werd evenwel daarbij aangenomen de bepaling, dat hun daartoe, bij wijze van uitzondering, concessie zou kunnen verleend worden. Het verbod der uitoefening van het beroep van advocaat werd met 36 tegen 30 stemmen opgeheven. Concessie tot het drijven van groot- en expeditie-handel zullen de Israeliten bekomen kunnen. Voorts besloot de meerderheid van 37 stemmen, hun onvoorwaardelijk den wissel- en den veehandel te vergunnen. De discussien over alle deze punten zijn zeer levendig geweest.

— De landstenden van het Keurvorstendom Hessen hebben, op voordragt der regering, besloten, om, te beginnen met 1838, de rente der Keurhessische staatschulden van 4 op 3½ pCt. te verminderen. Het blijft aan den minister van financiën overgelaten, om de noodige beschikkingen te maken, ten einde aan de houders van schuldbrieven, welke met die vermindering van renten geen genoegen mochten nemen, het kapitaal terugbetaald worde.

— Uit Bremen wordt geschreven, dat het bij de tegenwoordige wederwaardige omstandigheden van den handel, onder welke de overzeesche producten steeds ongemeen gedrukt blijven, een geluk voor Bremen is, dat de talrijke landverhuizingen naar Amerika de scheepvaart aldaar nog bezig houden. Er zijn daar in den jongsten tijd zoo vele nieuwe zeeschepen gebouwd, dat, als deze landverhuizingen er niet waren, menig scheepsreeder bezwaarlijk eene vracht vinden zoude. Doch het vervoer der landverhuizers verschaft hun verdiensten en winst. Bij de heenreis worden er waren als ballast medegenomen, terwijl, na de ontschepping der landverhuizers in de Noord Amerikaanse havens, even zoo eene bevrachting met koloniale artikels geschiedt. Anders zou niemand, bij den grooten voorraad en de lage prijzen, lust hebben, om nieuwe waren te laten komen.

— In berigten uit Berlijn wordt opgemerkt, dat de dood van den Koning van Engeland voor die hoofdstad nog in een bijzonder opzigt van belang is, daar de hertog van Cumberland, thans Koning van Hanover, daar langen tijd gewoond heeft. De groote hofstaat van denzelfden verschafte aan onderscheiden neringen en bedrijven vele voordeelen; terwijl door de milddadigheid der hertogin vele noodlijdenden werden ondersteund. Deze, thans Koningin van Hanover, zal nu met haren Zoon Berlijn eertlang verlaten. Die zoon mist het licht der 'bogen', en er schijnt weinig hoop, dat het hem zal kunnen wedergegeven worden.

De nieuwe Koning van Hanover heeft reeds eenen nieuwen minister benoemd. Den 30sten Junij wilde eene deputatie der vergaderde landstenden ter audientie bij Z. M. gaan; doch zij werd niet toegelaten, en om 12 ure ontvingen de stenden in de zaal hunner zittingen het besluit der scheiding van hunne vergadering. Deze snelle beschikkingen hebben opzien gebaard. Men ziet in Hanover een aantal veranderingen te gemoet.

Van den 5den Julij.

Z. M. de Koning van Wurtemberg is in den morgen van den 4den dezer, met de Prinsessen Maria en Sophia, naar 's Gravenhage vertrokken, om de zeebaden te gaan gebruiken.

— Berigten uit Konstantinopel, van den 14den Junij, melden, dat aldaar verscheidene personen, ter zake van eene onlangs ontdekte zamenzwering tegen het leven van den Sultan, ter dood gebracht zijn. Men heeft reeds dertig lijkens niet ver van het Sersal in zee zien drijven. Twee der zamenzweerders, die de hoofdaanleggers van het komplot waren, zijn ontkomen. Men denkt, dat zij op een koopvaardij-schip ontsnukt zijn, en zich naar eene Fransche haven begeven hebben.

BERLIJN, den 2den Julij.

Hunne Koninklijke Hoogheden de Prins en de Prinses Albrecht zijn naar den Haag vertrokken.

LONDEN, den 3den Julij.

De Koningin heeft haar voornemen te Rennes gegeven om over vierteen dagen hare residentie op *Buckingham-palace* te vestigen, zullende op dit paleis ook appartementen voor de hertogin van Kent worden in gereedheid gebracht.

— In het Engelsche wapen zal eene verandering gemaakt worden. De soevereine prinses vrouw zijnde, zal het schild vervangen worden door een vierkant, het helmzieraad zal weggenomen worden, gelijk ook het gekroonde wapenschild van Hanover natuurlijker wijze zal verdwijnen. Het wapen zal voortaan uit vier kwartieren bestaan, het eerste en het vierde voor Engeland, het tweede en het derde voor Schotland en Ierland.

— Men heeft hier thans berigten uit Lissabon tot den 29sten Junij. Dezelve zijn onbelangrijk, hoewel in sommige brieven als gerucht wordt gemeld, dat wederom eene poging tot herstel der constitutie van 1826 zou worden gedaan, en dat ditmaal de beweging te Oporto zou uitbarsten.

PARIS den 3den Junij.

Eene telegraphische dépêche kondigt de vrijpraak aan van den generaal *de Rigny*, door den krijgsraad van oorlog der 15de militaire divisie te Marseille. De generaal *Rigny* was door den maarschalk *Clausel* van insubordinatie en verraad beschuldigd, als zijnde in den slag tegen de Arabieren, op den 26sten December, niet alleen teruggetrokken maar hebbende verwarring onder het korps veroorzaakt. Uit onderscheidene getuigen bleek, dat de generaal zich werkelijk te angstig heeft gemaakt, en meende, dat de Arabieren 200 Franschen der achterhoede het hoofd hadden afgeslagen; evenwel was hij verdrietig, dat er wanorde onder het leger heerschte, en zeide, gelijk de overste *Blanchard* verklaarde: "Het is infaam aldus te marcheren; wij zijn in de grootste wanorde wij zullen allen omgebracht worden." De getuige *Reubell*, luitenant der jagers, zeide, dat de generaal tenoergeslagen (*un peu ému*) was. Andere getuigen hebben erkend, dat de generaal anders grooten moed in het gevecht aan den dag heeft gelegd, en dat zijn gedrag bij de retraite vergroot is.

— De volgende telegraphische dépêche is alhier bekend gemaakt:

Perpignan den 2den Julij des avonds.

— Don Carlos, zijnen contre-marsch voortzettende, is den 26sten Junij, met de Navarezen, Anglésola, bij Tarraga, doorgetrokken; zich naar Flix wendende, om aldaar de Ebro over te trekken en zich met *Cabrera* te vereenigen. Den 27sten is de baron van Meer met zijn leger van Martorell naar Igualada getrokken. De brigadier *Osorio* heeft Baga van levensmiddelen voorzien; hij is den 1sten te Puicerda teruggekomen.

— *Flix* ligt aan de Neder-Ebro, tusschen Tortona en Mequinensa. Uit de vorige dépêche zien wij, dat de kapitein-generaal baron van Meer zich te Martorell, bij Barcelona, met 14,000 man bevond. Uit de dépêche van heden blijkt, dat terwijl de Catalonische benden dezen generaal noodzaakten de omstreken van Barcelona te bedekken, don Carlos met de Navarezen aan den kant van Lerida manoeuvreerde, om de Ebro langs te trekken, en die rivier zonder hinder te passeren. Het is bedroevend, den Carlisten steeds hunne plannen te zien gelukken, en hen thans in hun oogmerk te zien slagen, hetwelk ondoenlijk scheen.

(Le Journal des Débats.)

— *La Gazette de France* zegt, dat de baron van Meer slechts 10,000 man infanterie en 800 man kavalerie onder zijn bevel heeft; dat deze veldheer, welken hij spottende den overwinnaar van *Guissona* noemt, gedwongen is geworden naar Martorell terug te trekken, een stadje 5 uren van Barcelona gelegen; dat ten gevolge van de beweging van don Carlos naar het Zuid-Oosten van Catalonie, deze zich in het bezit van het grootste gedeelte dier provincie heeft gesteld, en dat de steden Manresa en Vich zich aan hem hebben overgegeven. Zij meent dat dit berigt reeds door de telegraaf aan het gouvernement is bekend gemaakt, doch wordt terughoudt.

— De bekende toonkunstenaar *Paganini* bevindt zich thans weder te Parijs; hij heeft gisteren avond de opera *Stradella* bijgewoond.

— De tijdingen uit de spaansche hoofdstad gaan tot den 25sten. Men had aldaar nietwen moed gevat bij het ontvangen van de tijding, dat door den generaal *de Meer* een voordeel op de carlisten (bij *Guissona*) behaald was, en de vrees voor eenen overtocht van de carlistische expeditie over den Ebro was aldaar geheel gewekt. Daar zij zich te zeer overtuigd hield, dat don Carlos, over niet meer dan 10,000 man kunnende beschikken, een dergelijk ontwerp voor het eerst niet in de zin kon hebben; daarombehalve vertrouwde men op

de nabijheid van de Christinische legermagt; die geen dagmarc van het gros der troepen van den Pretendent verwijderd stond. In meerderheid, in de cortes, die voor het ministerie partij trekt, schein door dit onverschrokken voordeel, door de wapenen der Koningin behaald, insgelijks vrijer te ademen, en de oppositie in dit wegevend ligchaam voor het oogenblik meester te zijn. Deze blaagde zich daarover zeer sterk, als ook over het gedrag omtrent zekeren Llanos, lid der burgerwacht, gehouden, die, om zijn leven voor de vervolging der ministeriele partij te vrijwarren, de vlugt uit Madrid had genomen. In de cortes zelf had men onderteekeningen trachten bijeen te zamelen, tot het doen schrappen van den genoemden Llanos uit de registers der nationale garden. Het ministerie liet, zo als de berigten verzekeren, deze willekeurige handelwijze geheel ongestraft, en schein behagen te scheppen in deze en andere vernederingen van hare tegenpartij, wier invloed, zoo door derzelver aantal als geldelijk overwigt, haar anders met bezorgheid vervulde.

Het ontwerp van wet tot de afschaffing der tienden, is door de cortes aangenomen. De schatkist zal daardoor eene jaarlijksche vermindering van vijftien millioen franken in hare inkomsten lijden.

Den 24sten heeft in al de parochiale kerken der hoofdstad de bezwering van de nieuwe constitutie voor het Spaansche Koninkrijk plaats gehad. De toevloed der menigte was ongelooflijk groot. Er zijn te dezer gelegenheid zeer welsprekende aanspraken voor het volk gehouden, waarin hetzelfde tot eendragt en verzoening werd aangehaand. Den 25sten ten 6 ure des avonds moesten de troepen van het garnizoen, alsmede de nationale garde der hoofdstad, den eed op de constitutie afleggen. Er was tot dat einde in Rada, bij de Fontein van Neptunus, eene verhevenheid gemaakt. Men verzekerde, dat de Koningin daarbij tegenwoordig zou zijn, om aan deze plechtigheid nog meerder gewigt bij te zetten.

Van den 4den Julij.

Men verneemt stellig, dat in den raad der ministers besloten is, om niet toe te staan, dat er een nieuw legioen vreemdelingen voor Spanje worde opgericht. De onderhandelingen tusschen den maarschalk Clausel en den Spaanschen minister Campuzano met het Fransche ministerie zijn ook mislukt. Het blijkt, dat Frankrijk niet voornemens is Spanje langer te helpen. De slechte behandeling van het Fransche legioen heeft daartoe veel toegebragt. Men gelooft ook niet, dat de maarschalk Clausel het bevel over het Spaansche leger, hetwelk hem schijnt aangeboden te zijn, zal aanvaarden.

Men verwacht de ordonnantie, waarbij de kamer der afgevaardigden ontbonden zal worden, tegen den 15den der volgende maand.

ARNHEM, den 5den Julij.

In de vergadering der Staten van dit gewest waren heden aanwezig 80 leden, benevens de heer Staatsraad Gouverneur, en afwezig 10 leden, te weten de heeren P. E. van Hangeest, baron d'Yvoy, S. van Lynden van Oldenatter en de Snor; Jhr. F. C. T. baron d'Issendoorn à Blois tot Cannenburg; R. O. H. van Manen; Mr. G. van Eck, W. Libotte; G. A. van Barneveld van Meteren; Jhr. L. baron van Heeckeren van de Wierse; Mr. H. Boonzaier van Jeveren; en A. W. van Isseldijk.

De huishoudelijke begrooting is met eenparigheid van stemmen aangenomen.

Met gelijke eenparigheid van stemmen is de Hoog wel Geb. heer Jhr. W. A. baron Schimmelpenninck van der Oije tot de Poll, en met 78 stemmen de Hoog wel gehoren heer Jhr. C. baron van Nagell van Ampsen herkozen tot leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Tot leden van de Gedeputeerde Staten zijn herkozen de Hoog wel Geb. heer Jhr. A. L. A. baron Torck van Roozendaal met 78 stemmen; de Hoog wel Geb. Jhr. L. E. J. F. van Nispen met 75 stemmen, en in plaats van den overleden Hoog wel Geb. Jhr. C. J. baron van Zuylen van Nivelt gekozen de Hoog wel Geb. heer Jhr. Lodewijk Napoleon graaf van Radvijk met 45 stemmen; van de overige stemmen waren ten deele gevallen 12 aan Jhr. W. J. E. baron van Lynden; 8 aan Jhr. J. H. L. J. Smeets de Landas; 6 aan Jhr. J. D. graaf van Rechteren; 3 aan Jhr. O. baron van Wassepaer tot Katwijk en 2 bliffen in blanco.

De heer gouverneur heeft op de gevraagde inlichting te kennen gegeven, dat de gemeentebesturen zullen worden aangeschreven om op te geven, wat zij willen bydragen tot het daarstellen van een schakel van communicatie der wegen.

De commissie, in de vorige vergadering benoemd tot het onderzoeken der briefwisseling met den heer minister van binnenlandsche zaken, en de daaruit voortvloeiende vraag, of er zou moeten worden teruggekomen op het vroeger afgekeurd reglement op de begrafenissen, heeft verlag gedaan bij monde van den heer H. F. van Mauns en geadviseerd om een ontkenkend antwoord te geven, op grond dat de begrafenissen geregeld plaats vinden en beschikkingen daarover aan de plaatselijke besturen behooren.

De beraadslaging over dit verlag is tot de vergadering, op morgen te houden, verschoven.

Jhr. T. M. J. A. baron van Lamsweerde heeft voorgesteld, de provinciale begrooting jaarlijks te doen drukken, en aan de leden rond te deslen, alvorens dezelve ter overweging wordt voorgebragt, en daarbij te voegen een afschrift der rekening, alsmede eenen staat, aanduidende de plaatsen, waar de verbeteringen der wegen enz. zullen worden ondernomen.

Is besloten dit voorstel te stellen in handen der commissie, in de vergadering van gisteren benoemd, ter onderzoeking der begrooting, ten einde ook daaromtrent verslag te doen.

Van den 6den

In de vergadering der Staten waren heden tegenwoordig 74 leden, en den heer Gouverneur. Het verslag der commissie, betrekkelijk de begrafenissen, in de vergadering van gisteren uitgebragt, in beraadslaging genomen zijnde, is goedgekeurd, en met algemeene stemmen tot het voorgestelde antwoord, aan den heer minister van binnenlandsche zaken te geven, besloten.

De commissie tot onderzoek der provinciale begrooting heeft berigt, dat op de inkomsten geene aanmerkingen te maken zijn gevonden, maar wel op de posten, in uitgaaf gebragt. Die aanmerkingen zijn bij dat berigt opgegeven, en streken van sommige posten van uitgaaf te verwerpen, en anderen, als de post voor schoollocalen, veertsen en diergelijke verhoogden.

Dit verslag is ter griffie nedergelegd ten dienste der leden, en de beraadslaging daarover op morgen aan de orde gesteld.

Diezelfde commissie berigt, op het voorstel van Jhr. baron van Lamsweerde, in de vergadering van gisteren gedaan, dat de commissie in bedinking geest, de beide eerste punten van dat voorstel aan te nemen, en daartoe te besluiten; doch dat zij het laatste punt niet wel uitvoerbaar keurt, vermits de Gedeputeerde Staten niet wel kunnen opgeven wat in een volgend jaar nuttig of noodzakelijk zal worden geacht; en daar te boven de gelegenheid telken jare aan de Staten is aangeboden, om ter vergadering, bij het overwegen der begrooting, deswege inlichting van de Gedeputeerden te vragen.

Ook dit berigt is ter griffie neder gelegd, en de beraadslaging op morgen bepaald.

De heer gouverneur heeft in overweging gegeven te bepalen, of in de nieuwe vergaderzaal, thans voor het eerst gebruikt, de oude banken der vorige zaal zullen worden behouden, dan wel, of de heeren leden op stoelen of andere zitplaatsen verlangen gezeten te zijn.

Ter overweging daarvan is eene commissie benoemd, bestaande uit de heeren Jhr. A. W. C. baron van Nagell van Ampsen; Jhr. J. baron van Pallandt van Walfort; Jhr. A. L. A. baron Torck van Roozendaal; Jhr. D. W. G. J. H. baron Brantsen van de Zijpe; Mr. M. J. de Man; M. P. A. Roos van Hoytema; H. F. van Meurs; en Jhr. J. A. J. baron Sloet van Oldhuis.

AMSTERDAM, den 6den Julij.

Beurs van 5 Julij.

Men heeft heden, volgens particuliere berigten uit Parijs, gezegd, dat eerstdaags de kamers zouden ontbonden worden; ook sprak men dat de heer Thiers weder in het ministerie treden zoude. Van Spanje zijn geene nadere tijdingen ontvangen; intusschen vestigen de Carlisten zich meer en meer in Catalonie.

Fluctuatien der prijzen.
Holland. Eenige weinige postjes 2½ pCt zijn, a 52½, 1/2, 1/2, gedaan; 5 pCt. 99½, bij geringe affaire; kansbiljetten 22½ a 27 bij geen noemenwaardigen handel. Oud sijndicaat 93½; dito nieuw 75½ a 77; oude aandelen handelsmaatschappij bijna geheel onveranderd: 173½ a 174; 5 pCt Oost-Indië 97½, bij weinige postjes gedaan.

Spanje. Ardons 21½ a 22½ bij weinige omzet.
Rusland. Oude Russen 104½ a 105½; nieuwe 103½; Russen van 1831 en 1833 94½ a 95½; Roebels 64½ en 65½.

Columbia. 17½, 17; Coupons 3½. Peru 15½ a 16½, 1/2, 1/2, 1/2 bij eenigen omzet; Coupons 3 a 4.

Beurs van 6 Julij.

Onze beurs wederom heden in eene lusteloze stemming, vooral Spaansche afluidding; men sprak van eene telegraphische depeche, volgens welke koning Carlos zoude gelukt zijn, een vrentenmacht, zienlijke magt den Ebro, opent te trekken; intusschen zijn dit slechts geruchten, ook spraken men van onrust in Madrid uitgebroken.

Fluctuatien der prijzen.
Holland. 2½ pCt. 52½, bij geringe affaire; 5 pCt. 99½, bij geringe affaire; kansbiljetten 22½ a 27, bij geringe affaire; 5 pCt. Oud sijndicaat 92½ a 93; oude aandelen handelsmaatschappij 173½ a 174, met geringe affaire; 5 pCt. Oost-Indië alleen goed prijshoudend, 97½ a 98½.

Spanje. Ardons 21½, 1/2, 1/2, 1/2, met eenigzins geanimiseerde affaire; Fransche uitgeleide 7 a 8.

Rusland. Oude en nieuwe Russen 103½ a 104; Roebels 64½.

Oostenrijk. 5 pCt. metalliek 99½ a 100; 5 pCt. Weenerbank bij 101 is a 101½ en 102 afgegeven.
Zuid-Amerikaansche schuldrenten werden aangeboden.
Peru. 14½, 1/2, Coupons 2½; Columbia 16½ a 17; Coupons 3½.

Ministeriele Drukpers.

Terwijl zich meer en meer eene oppositie doet hooren tegen het stelsel van volharding, door de regering bij voortdoring aangekleefd, baart het voorzeker nog al verwondering, dat men niets verneemt van eene ministeriele drukpers, en dat van regeringswege of door de schrijvers van het ministerie geen enkel woord wordt aangevoerd ter wederlegging van de door de oppositie gevoerde redeneringen; te meer daar zoodanig stilzwijgen nimmer in den geest van ons ministerie gelegen was. Wat mag hiervan de reden zijn? — Zoude het ministerie waarlijk inzien, dat tegenschrijven wederantwoord uitlokt, en dat daardoor eene wrijving zoude ontstaan, waarbij hetzelfde ligtelijk zoude te kort schieten in gezonde redeneringen, even als men zich bij de ministeriele drukpers in de Zuidelijke Provinciën in der tijd niet wel heeft bevonden? — Ministerieel gesproken is stilzwijgen voorzeker de beste partij, welke men kiezen kan; doch zulks schijnt geenszins de beweegreden van het ministerie te zijn, hetzelfde is nog te zeer gehecht aan deszelfs ouden trant, en zoekt hetzelfde thans deszelfs tegenpartij niet door eene verdraagzame discussie te overrelen: aan vervolgingen ontbreekt het niet. De afgescheiden Hervormde gemeenten kunnen hiertoe ten voorbeelde strekken, en wij zien dus veel eer in het bewaarde stilzwijgen het bewijs gelegen, dat men in de onmogelijkheid verkeert, langer openlijk een stelsel te verdedigen, van welks verkeerdheid een ieder, na eene zevenjarige ondervinding, op eene zoo onaangename wijze is overtuigd geworden. Men doet het dan van tijd tot tijd voorkomen, als ware het der regering ernstig om een einde van zaken te doen, en de Minister van Binnenlandsche Zaken tracht ons te doen gevoelen, dat het nog niet bereiken van dit doel niet aan eenen verkeerden ingeslagen weg, maar slechts aan teleurstellingen van het oogenblik is toe te schrijven. Sedert 1830 hebben wij niet dan teleurstellingen ondervonden — zoo men teleurstellingen heeten wil hetgeen slechts het noodzakelijk gevolg moest zijn van den weg, welken men bewandelde, — en waarlijk dezelve kunnen niet tot verdediging zelfs niet tot verschooning strekken van het gevolgde stelsel, maar hetzelfde verdiende ten spoedigste te worden opgegeven.

Is er eene andere uitlegging voor het bewaarde stilzwijgen te geven, men spreke dan; men make de natie bekend met hetgeen men teleurstelling van het oogenblik noemt, en bedenke wel, dat, zoolang men met geheimhouding en stilzwijgen te werk gaat, wij, tot regtvaardiging van de door ons daaraan gegeven uitlegging, het volkomen regt hebben om den regel toe te passen,

Qui tacet non utique fatetur, verum tamen est eum negare.

Gevangenen in Engeland, Frankrijk en Noord-Amerika

(Vervolg van No. 79.)

Overeenkomstig de acte van 1835 werden er vijf inspecteurs benoemd, die slechts een gedeelte der Britsche gevangenen bezochten. Uit hunne waarnemingen bleek, dat de gevangenen der hoofdstad de slechtst ingerichte van allen waren; dat de verbastering der zedelijkheid steeds het gevolg is van de vermenging en opeenhooping der veroordeelden in denzelfden kerker; dat de misdadige bevolking der groote steden geenszins in toon gehouden wordt door de hedenlaagse gevangenen. In 1834 was *Newgate* nog een gisbak van zedeloosheid, van verdorvenheid, eene school van ontucht, die men zonder graven niet bezoeken kon. Daar, gelijk in den *Saladero* van *Mudrid*, en in de meeste der Spaansche gevangenen, leven en slapen mannen en vrouwen vermengd, zonder onderscheid van misdaden of jaren; het ongelukkige kind, dat eene vrucht stal, ligt nevens den moorder na; de smokkelaar en de van staats misdrijf beschuldigde zijn onder het uitschot der boosheid geworpen; zonder bezigheden, zonder afleidingen, onzuivere en rottende massa, altijd in gisting. Bijna twee honderd jaren is het nu reeds geleden, dat deze gevangenis, onder het onmiddellijk opzigt van den lord-Mayor en de *aldermen* van *Londen* geplaatst, de welvoegelijkheid braveert en de menscheit beleeft. Geenerlei godsdienstig onderrigt; al de razernijen der hartstogten den teugel gevierd; spel, dronkenschap, moord, eene hel, waar onophoudelijk, van buiten, de verheer, het liederlijke vrouwwensch en de afzetter doordringen.

Een meer onmiddellijk toezigt behoedt de meeste der gevangenen in de provinciën voor eenen noodlottigen toestand. De doctor *BISSET* heeft enige streken van de zuidelijke en westelijke graafschappen bezocht, en er de sterfte gering gevonden. Hij schat het cijfer een op de veertig jaarlijks; het is ten huidige dage nog een op de drie in twintig in de gevangenen van *Parijs*, en een op de drie in het bedelaarshuis (*depôt de mendicité*) van *Saint Denis*. Men heeft de noodzakelijkheid erkend van eene halfjaarlijksche inspectie op onzekere en veranderende tijden, als ook de noodwendigheid der afschaffing van onderaardsche kerkers, die onmenscheit en onnoodig tevens zijn.

In het begin der vorige zitting droeg lord *JOHN RUSSEL* voor, dat een comité uit het huis der gemeenten beslissen zou, of er noodzakelijkheid bestond, om de wetten nopens de gevangenen te wijzigen. Het comité werd zamengesteld en oordeelde, dat de afscheiding van beklagden en verwezenen eene dringende behoefte was; dat de secretaris van staat meer gezag dan voorheen over de gevangenen behoorde te hebben; en dat men *Newgate* herbouwen of vergrooten moest. Maar de corporatie van *Londen*, die daarin eene krenking naar voorregten zag, kantte zich aan tegen de officieele mededeeling, welke daar gedaan werd door lord *RUSSEL*, wiens gematigdheid even-

wel groot genoeg geweest was, om het oude bestuur dier afschuwelijke gevangenis niet aan een streng onderzoek prijs te geven. Na vele reclamatiën en hindernissen, gebood hij eindelijk, dat *Newgate* voortaan slechts beklagden zou bevatten, en de veroordeelden in het boethuis van *Mill Bank* zouden worden geplaatst. Zoodanig zijn de voortgang in *Engeland*, op eenen goeden weg voorzeker, maar nog weinig gevorderd. Als men nagaat dat 120,000 personen jaarlijks de gevangenen van *Groot-Brittannië* binnentreden, de eenen om er te blijven, de anderen om ze weder te verlaten, kan men niet anders dan wenschen naar eene volkomene en snelle hervorming der wetten, welke het geluk, de zedelijkheid, de gezondheid van die ontzaggelijke menigte, misdadig of niet, zoo naauw aangaan.

Laat ons nu, na een oog te hebben geworpen op den weg, ingeslagen door de Engelsche hervormers der gevangenen, nagaan wat *Frankrijk* ten dien aanzien verrigt heeft. Indien het nog geene boethuizen bezit, die bij *Mill-Bank* kunnen vergeleken worden, heeft het ook geen *Newgate* uit te roeijen. De Fransche en Engelsche misdadigers zijn van zeer verschillende soort; terwijl de laatste tot voorname drievieren luiheid en honger hebben, vindt men die in *Frankrijk* ook wel, maar anders zamengesteld, en vermengd met vreemdsragtige bestanddeelen. De behoeften van vermaak, de dorst naar spoedige en zinnelijke genietingen, eene dartele en overmoedige onafhankelijkheid, eene buitensporige ijdelheid, hebben groot aandeel aan de Fransche misdadigheid. Indien in *Engeland* begeerlijkheid de voornaamste aanleiding is tot misdaden, is in *Frankrijk* ijdelheid een hoofdbestanddeel van de zedeloosheid der lagere en middelbare standen. Men zie in de *Parijsche* jeugd de behoefte aan hartstogtelijke aandoening, haar naar de schouwspelen der *Boulevards*, naar de speelhuizen slepen, waar zij niet alleen haren laatsten stuiver en het ouderlijke spaar-geld, maar ook het brood des huisgezins aan bedriegelijke kansen prijs geeft; de vermaken van eenen kortstondigen karnaval; de toestand eener maatschappij, die de vrolijkheid der oude dagen verwisseld heeft voor eene stoutmoedigere zedeloosheid, de haat tegen gezag, het zij het zich onder de gedaante van eenen vader, van eenen meester of van eenen politie-dienaar vertoont, — alles draagt bij, om haar een vreemd en verschrikkelijk karakter te geven. Al wie *Parijs* gezien heeft, herkent:

*... Cet enfant criard, que l'on voit à toute heure,
Paresseux et flanant, et loin de sa demeure,
Battant les maigres chiens, ou le long des grands murs,
Charbonnant en sifflant mille croquis impurs;
Cet enfant ne croit pas, il crache sur sa mère;
Le non du ciel pour lui n'est qu'une force amère;
C'est le libertinage, enfin, en raccourci;
Sur un front de quinze ans, c'est le vice endurci (1).*

Vroegtijdig wel is waar rapen ellende en vickten een groot getal dier ongelukkig en genoege over, om de rust te storen, en den dampkring der maatschappij te besmetten. Op de 27,460 kinderen, in 1833, te *Parijs* geboren, waren er 9,347 onecht. Op de 29,130 geboren in 1834, 9,935 onecht, waarvan 1,170 slechts door hunne ouders erkend. De overigen, zonder toevlugt, zonder leiding, zonder huisdak, zonder geld, zonder godsdienst, zonder geloof, zonder hoop, worden wat zij kunnen: de prooi der *assises*. De jeugdige misdadigers, die ten huidige dage de waarnemers der Fransche maatschappij verschrikken, bestaan voor een vijfde uit vader- en moederlooze weezen, voor een vijfde uit kinderen zonder moeder, voor de helft uit kinderen zonder vader.

Daarbij hebben de banden des huwelijks in het hedendaagsche *Frankrijk* zoo weinig kracht, dat de zedelijkheid er schier geen steun vindt. Werken en genieten; geld winnen en het verteren; het meendeel der *Parijsche* bevolking kent niets buiten deze ellendige schaal. Overal een gevoel van geweldige en trotsche gelijkheid, begevierende over de heiligste neigingen; maar al te dikwijls eene onnatuurlijke ligtzinnigheid, die, bij de onders aanvangende, de ongehoorzaamheid der kinderen schijnt te verontschuldigen. Eindelijk, eene verlichte, maar zinnelijke bevolking; werkzaam, maar jeugde naaf genot; wier aantal hare behoeften vermeerdert, hare begeerten, hare hartstogten, hare misdaden; eene massa, die beschaafd mag heeten, maar die der noodlottigste veraging te gemoet snelt.

In 1834 stonden er 6,952 personen voor de *assises* te regt; 2,788 werden vrijgesproken, 4,164 veroordeeld. In correctionele zaken werden 172,862 personen gewikkeld waarvan 26,674 vrijgesproken werden; voor de regtbanken van eenvoudige politie werden 100,862 zaken gevoerd. Gedurende de laatste jaren is, ten gevolge der in 1832 aangenomene *circonstances atténuantes* (verzachtende omstandigheden) het aantal crimineel veroordeelingen verminderd. Het cijfer *forçats* is van 10,000 op 8,000 gedaald; het aantal der gevangenen in de correctionele gevangenen heeft bijna evenredige vermindering ondergaan; het getal der beklagden evenwel was niet verminderd, maar integendeel toegenomen, zoodat sommigen beweren, dat de zachtmoedigheid der *jury's* de groote misdaden aanmoedigt. Het is een zeer slecht stelsel, zegt de heer *CRAWFORD*, aan de *jury's*, dat is, aan eene menigte menschen, wier zeden, denkbeelden, gevoelens veranderlijk en verschillend zijn, eene ruïne van oordeel en eene atmoosfeer van onverschilligheid, die der wet haar karakter van onveranderlijke zekerheid ontnemen, en den overtreder noodigen, om te rekenen op de buitgezame zachtmoedigheid van eene dubbezzinnige gerechtigheid.

Te *Parijs* zijn de misdaden tegen de elgendoornen, fabriek, tegen de personen, in verhouding, zeldzaam. In woeste of onbeschaafde landen heeft het tegendeel plaats; men ziet er verschrikkelijke en bloedige misdrijven; maar in klein getal. De strekking der beschaving en der groote steden om het aantal correctionele misdrijven te vermeederen en hoofdmisdaden te verminderen, schijnt eene onloochenbare daadzaak.

Men zou zich vergissen, indien men geloofde, dat de zedelijke voorrang toekomt aan beschaafde misdadigers, die zich indooft noch brandstichting veroorloven. *MITTERMAER* maakt daarom niet zeer juiste

(1) *BARBIER, Sathes, et poèmes, Paris 1837.*

aanmerkingen; „Damenach,” zegt hij, „die gewoon is, zijn onderhand in diefstal te zoeken, kan veel verdorvenner zijn, dan de man, die eenen moord beging. In eenne opvoelling van drift stoot hij zinnen en luurgenoot neder; men vat hem; hij zal sterven. De anderen heeft veel meer kapen, om aan de hand der wet te ontsnappen; hij kan zijn leven in de oefening van zijn madaadig handwerk doorbrengen. Hoewel hij zich door stoutmoedigheid en list onderscheidt, hoe langer hem zijne makkers achten. Alles doet denken, dat hij in zijne loopbaan zal ylbarden, en wellicht een gruwheid met schande en verdorvenheid bezogeld, bereiken zal.” Indien het moeilijk of bijna onmogelijk is, de wezenlijke zedelijkheid der gevangenen te berekenen, wordt de afzonderlijke opsluiting het eenige middel, om hen tegen alle verdere zedelijke beamtting te beveiligen.

(Het vervolg hierna.)

AMORTISATIE-SINDICAAT.

Administratie der Domeinen, Wegen en Fossien.

VERPACHTING VAN GARVEZADEN, TIENDEN, KOORN-UITGANGEN EN

PRAESTATIEN IN NATURA.

DE AGENT VAN HET DOMEIN TE Z. U. T. P. E. N. zal, op na te melden dagen en plaatsen, ten overstaan der plaatselijke besturen van *Borculo* en *Winterswijk* en van den Heer Notaris Mr. J. J. SCHLUITER, te *Zutphen*, telkens des morgens ten 10 ure, in het openbaar, aan de meestbiedenden, over den onaf van den 1sten Juli 1837, VERPACHTEN de navolgende TIENDEN, GARVEZADEN, KOORNUITGANGEN en PRAESTATIEN IN NATURA als:

Te *Borculo* op Maandag den 17^{den} Julij 1837.

- De TIEND van de *Boshuurne*, onder *Laren*.
- De HUPSELSCHIE GRAFTIEND.
- De GRAFTIEND onder *Lintvelde*.
- De KANNONIKALE TIEND, te *Oudenkeppel*.
- De GARVE van het Erve *Kottelenburg*, onder *Laren*.
- De GARVE van den *Rosenkamp*, onder *Nede*.
- De GARVE van het voormalig hofhorige Erve *Tennings*, (zie gedeelte) onder *Nede*.
- De GARVE van het voormalig hofhorige Erve *Brosk*, onder *Nede*.
- De KOORNUITGANGEN onder *Loohem*.
- DE IDEM onder *Laren*.
- De SCHEPPELT IEND uit *Cremersgoed*, in *Mallum*.
- Te *Winterswijk* op Dinsdag den 18^{den} Julij 1837.
- De SCHEPPELT IEND uit het goed *Averveld*, onder *Aalten*.
- De GARB en MARKENTIEND onder *Winterswijk*.
- DE IDEM onder *Aalten*.
- De SCHEPPELT IEND, onder *Varseveld*.
- De DERDE GARVE van het Erve *Laar*, onder *Varseveld*.
- DE IDEM van het Erve *Tjeenk*, onder *Winterswijk*.
- DE IDEM van het Erve *Colenburg*.
- DE IDEM van het Erve *Stortelder*.
- DE IDEM van een perceel *Bouwland*, het
- De DERDE GARVE van het Erve *Loo* of *Larends*, onder *Aalten*.
- DE IDEM van het Goed *Nearhof*, onder *Aalten*.
- DE IDEM van het Goed *Nonhof*, " " "
- DE IDEM van het Erve *Oerkepping*, onder *Aalten*.

Te *Zutphen* op Woensdag den 19^{den} Julij 1837.

- De KOORNUITGANGEN, onder *Warnsveld*, *Gors*, *Kerden*, *Buurlo*, *Hengelo*, *Zelhem*, *Hummelo*, *Angerlo* en *Stander*.
 - De M I S K O R E N, onder *Vorden*.
 - De SCHEPPELT IEND, in *Malle*, onder *Zelhem*.
- En zulks op alle zoodanige condities als ter plaatse liggen zoo ten kantore van den Agent en Notaris voornoemd als ter Secretarie der welgemelde gemeenten.
- De Agent voornoemd (L. van CAUSWEEDE)

De Agent voornoemd (L. van CAUSWEEDE) te *Welp*, onder *HOOGELANDT*, te *Dieren*, zal men te *Dieren*, in het logement de *Kroon* op den 10^{den} Julij 1837, bij aanzetting, en op den 11^{den} Julij daaraan volgende, bij toeslag, beide des namiddags ten twee ure, veilen en verkoopen: 1° Een aanzienlijke BOUWPLAATS, bestaande in: 2° EEN BOERENWONING, SCHUUR, SCHAAP-BOUWINGEN en BERG, mitsgaders nog twee afzonderlijke WONINGEN, met BOOMGAARDEN, 3° EEN BOUWLANDEN, alsmede HEIDEN, alles bij en aan den anderen, staande en gelegen op de plaats van

gelegen te *Spankeren*, onder *Dieren*, gedeeltelijk aan den *Straatweg*; te zamen groot ruim 22 *Bunders*; — en zulks zoo wel in massas als in afzonderlijke perceelen, breeder bij aangeslagen bilejten om te veilen.

Op den 24sten Julij voorschreven zal tevens verkocht worden eene aanzienlijke hoeveelheid zware **BEUKEN**, en **7 EIKEN-BOOMEN**, staande op voorschreven goederen.

Nader onderrijgt, met vrachtwijze brieven, te bekomen bij voornoemde Notarissen.

† § † Op Woensdag, den 12^{den} Julij 1837, des voormiddags om 10 uren, zullen door den Notaris **D. KRUIFF** te *Voorst*, aan den *Negenbeek* aldaar, met meer andere goederen, worden verkocht, zeven **EZELS** en **EZELFLENNEN**, waaronder vier dragende.

† § † Bij **J. L. JACOBS**, Ja te *Arnhem*, is wederom verkriogbaar dubbele en driedubbele dikte **WITGLAS**, bijzonder door dezelfde onverbreekbare steek en zuiverheid geschikt voor *Rebullen* en *Diligentes*, alsmede ordinaire dikte 1^e en 2^e soort, tot zeer matigen prijs.

Voorts tot Fabriks-prijs allerhande soorten extra fraai gekleurd en zwart **WASDOEK** voor *Tafelbladen*, — gekleurde *Sinische* en andere **DESSEIN-KLEEDJES** voor in thee- en koffijbladen, conserverende daardoor de nieuwe bladen, en doet de oudste en beschadigde bladen als nieuw voorkomen.

† § † **H. BIER**, H^o, in twee jaren aan het bloeiende opvoedings-gesticht van den Heer **C. J. DE JONG** te *Arnhem*, werkzaam geweest te zijn, en thans als **STADS-KOSTSCHOOLOUWDER**, te *Zalt-Bommel*, geplaatst, neemt de vrijheid, zijn Instituut aan *Ouders* en *Voogden* aan te bevelen.

Bij eene zorgvuldige lichamelijke en zedelijke opvoeding, zullen de kweekelingen onderwijs genieten in de *Hollandsche, Fransche, Hoogduitsehe* en *Engelsche talen*, *Aardrijks-, Geschied- en Wiskunde*, en in het algemeen in die vakken en wetenschappen, welke kennis noodzakelijk is, om op de *Militaire Academie* of in eenige andere betrekking in de *Maatschappij* geplaatst te worden.

De condities zijn verkrijgbaar gesteld bij de volgende Heeren *Boekhandelaren*, als: **M. H. BOONHOUT** te *Amsterdam*; **J. VAN BAAREN** te *Rotterdam*; de *ERVEN THIERRY* en *MENSING* te *Utrecht*; **S. DE J. LUCHMANS** te *Boisdam*; **J. G. VAN TROUWEN** en *Zoon* te *Brecht*; **J. NUONDUYN** te *Corinchem*; **D. DE VAN WERKSEMA** te *Tiel*; **J. A. DOORN** te *Arnhem*; **G. BROUWER** te *Deventer*; **J. NOLAN** en *Zoon* te *Zalt-Bommel*, benevens aan het Instituut.

BURGEMEESTER en **WETHOUDERS** der **STAD ZALT-BOMMEL**, bevelen het Instituut van den Onderwijzer **H. BIER**, H^o, alhier gevestigd, gaarne aan *Ouders* en *Voogden* aan, welke hunne kinderen eene beschaafde en goede opvoeding willen doen genieten, waartoe de bekwaamheid van den Onderwijzer, en de bekende gezonde ligging dezer *Stad*, eene geschikte gelegenheid aanbieden.

Zalt-Bommel den 3^{den} Julij 1837.
Burgemeesteren en Wethouders voornoemd,
J. THOFT,
Ter ordonnantie van dezelve:
T. T. H. VAN BENTHEM VAN DEN BERG,
Secretaris.

† † † De *Gezusters* **A. en C. VINK** zijn voornemens om weer **LES- en GEFEN** in het **BOR-DUREN** aan Jonge *Meisjes* en *Burger Dochters*. *Recommanderen* zich en belovende jaargen goed onderwijs te zullen geven, wonende nu op de *Kamers* bij de gewerkmaker **H. H. VAN ZWEDEN** in de *Wijk* te *Arnhem*.

† † Bij **M. S. R. A. A. I. M. A. N.**, Fabrikant van **P. I. A. N. O. - F. O. R. T. E. S** en **M. E. U. B. E. L. E. N.**, is te bekomen deszelfs sloeibaar **WRIJFMIDDEL**, tot instandhouding van dezelve, a 15 centen per fleschje. — *Over* straat *Wijk* B. No. 28, te *Arnhem*.

NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ
Dienat tusschen *Arnhem* en *Keulen*
Voor de Maand Julij 1837.

Van *Rotterdam* naar *Arnhem*, den 7^{en}, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 23, 25, 26, 28 en 30, 's morgens ten 7 ure.
Van *Arnhem* naar *Keulen*, den 11, 16, 21, 26 en 31, 's morgens ten zes ure.
Van *Keulen* naar *Arnhem*, den 8, 13, 18, 23, en 28, 's morgens ten 7 ure.
Van *Arnhem* naar *Rotterdam*, den 8, 9, 10, 12, 14, 15, 17, 19, 20, 22, 24, 25, 27, 29, en 30, 's morgens ten 9½ ure.
Voor de verzending van goederen, van *Arnhem* naar *Rotterdam*, *vice versa*, zijn bilijke vrachten vastgesteld.